

Aan MINDEF
Van DGB
Afgestemd met HDFC, CDS, DCo, DJZ
In afschrift aan STASDEF

TER BESLISSING

Datum

5 februari 2024

Onze referentie

BS2023038952

Opgesteld door

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Aantal bijlagen

1 - Kamervragen
2 - Beantwoording

Nota

Beantwoording Kamervragen opvang asielzoekers op locaties van Defensie

Aanleiding

De leden Pool en Markuszower (beiden PVV) hebben op 11 december 2023 aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en u vragen gesteld over het nieuws dat het demissionaire kabinet onderzoekt of er asielzoekers kunnen worden opgevangen op locaties van Defensie.

Gezien het directe raakvlak met Defensie, vindt de beantwoording plaats door u, mede namens StasJenV.

Geadviseerd besluit

In te stemmen met de voorgestelde antwoorden waarin u aangeeft dat Defensie het asielproces ondersteunt, maar telkens een afweging maakt bij een verzoek om ondersteuning en een einddatum stelt.

Kernpunten

- JenV en COA hebben ingestemd met de beantwoording (10 januari 2024).
- Defensie ondersteunt al geruime tijd de opvang van ontheemden uit Oekraïne en asielzoekers op verzoek van civiele autoriteiten.
- Primair moeten civiele instanties zorgen voor opvang. Maar in de afgelopen jaren heeft Defensie een helpende hand geboden wanneer civiele instanties zelf het probleem niet meer konden oplossen.
- Een steunverlening is telkens een zorgvuldige afweging tussen humanitaire noodzaak en operationele gereedstelling en inzetbaarheid van de krijgsmacht.
- Naast COA en Defensie zijn ook het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente waar de militaire locatie ligt betrokken bij de besluitvorming.

Toelichting

- Defensie heeft al geruime tijd militaire locaties ter beschikking gesteld aan civiele autoriteiten t.b.v. de opvang van ontheemden uit Oekraïne of asielzoekers:
 - Legerplaats Harskamp in Ede. Deze locatie wordt verlengd tot 30 juni 2024.
 - Walaardt Sacré Kamp in Huis ter Heide. Met COA is een geleidelijke afbouw overeengekomen die loopt tot medio 2024. Defensie neemt deze locatie weer in gebruik voor de eigen, groeiende organisatie.
 - Willem Lodewijk van Nassaukazerne te Zoutkamp en het terrein naast de kazerne. Deze locatie is momenteel weer in gebruik voor opleiding en training van defensie-eenheden.
 - Marine Etablissement te Amsterdam. Deze locatie is momenteel weer in gebruik door Defensie voor werving- en selectiedoeleinden.
- De politiek-bestuurlijke druk is groot om als Rijk (en als Defensie) bij te springen bij de civiele autoriteiten t.a.v. de grote migratieketen-druk. Gemeenten pakken dit (deels) op. Deels wordt ook de Rijksoverheid benaderd door COA (bijv. Rijksvastgoedbedrijf, Defensie) voor opvanglocaties.
- Defensie ondersteunt de civiele autoriteiten op dit thema, tegelijkertijd heeft Defensie de militaire locaties ook nodig voor de eigen gereedstelling en inzetbaarheid. Vandaar dat Defensie bij elk officieel ingediend steunverzoek een zorgvuldige weging maakt tussen militaire noodzaak, verdringingseffecten voor de krijgsmacht en humanitaire hulp.
 - De burgemeester is verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde.
 - Het OM is verantwoordelijk voor het handhaven van de strafrechtelijke orde.
 - Het COA houdt het aantal incidenten bij per locatie en publiceert deze op www.coa.nl. In de beantwoording wordt hiernaar verwezen.
- Indien een verzoek tot steunverlening wordt ingewilligd door Defensie en het Rijksvastgoedbedrijf, en instemming heeft van de gemeente, worden voorwaarden bepaald ten aanzien van duur van de steunverlening, veiligheidsaspecten, financiële vergoedingen en dergelijke.

Financiële overwegingen

Op financieel gebied zijn er per locatie afspraken gemaakt zijn tussen COA, gemeente, Rijksvastgoedbedrijf en Defensie.

Juridische overwegingen

Het juridisch kader is de Regeling militaire steunverlening in het openbaar belang.

Communicatie

Communicatie over de opvang van ontheemden uit Oekraïne of asielzoekers vindt plaats door JenV in nauwe afstemming met Rijksvastgoedbedrijf, Defensie en de betreffende gemeente.

Politiek-bestuurlijk

De beantwoording van de voorliggende vragen worden in samenhang gezien met de vragen gesteld door:

- het lid Piri (12 december 2023) m.b.t. dreigende sluiting van het Walaardt Sacré Kamp;
- de leden Veldkamp, Kahraman en Van Hijum (19 december 2023) over de voorgenomen sluiting van het Walaardt Sacré Kamp dat sinds de zomer 2021 fungeert als opvanglocatie voor Afghaanse vluchtelingen;
- de motie Piri c.s. (2023D51194 d.d. 21 december 2023) over onderzoeken of er echt geen mogelijkheid is om de opvanglocatie in Huis ter Heide langer te behouden;

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

In verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden persoonsgegevens gelakt.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

